

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 2023-2026 perustuu kaupungin vuoden 2023 alussa julkaistuun, mm. yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakeihin pohjautuvaan [toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan](#). Suunnitelman suuntaviivoja ovat ihmisoikeusperusteisuus, intersektionaalisuus (huomioidaan kaikki syrjintäperusteet), normitietoisuus, esteettömyys, saavutettavuus ja osallisuus.

Suunnitelman tavoitteena on tukea opetushenkilöstöä oppilaiden rakentavassa vastuuttamisessa ja osallistamisessa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisessä. Oppilaita ohjataan käyttäytymään ja kohtaamaan kouluyhteisönsä jäsenet kaikkia kunnioittavasti. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat koko kouluyhteisön yhteinen asia. Suunnitelman avulla halutaan luoda fyysisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja hyväksyvä oppimis- ja opetusympäristö, jossa lähtökohtana ovat syrjimättömyys, kohteliaisuus ja huomaavaisuus.

Sekä [yhdenvertaisuus](#)-, että [tasa-arvolakien](#) tarkoitus on turvata kaikkien oikeus olla oma itsensä ja poistaa syrjinnästä johtuvaa eriarvoisuutta. Kummastakin laista nousevat syrjintäperusteet ovat:

- sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti
- ikä
- alkuperä, kansalaisuus
- kieli
- uskonto, vakaumus
- mielipide
- poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta
- perhesuhteet
- terveydentila
- vammaisuus
- seksuaalinen suuntautuminen
- muu henkilöön liittyvä syy mm. kehon koko, nepsy-oppilaat

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo (yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 ja laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 1986/609)

Tavoitteet	Toimenpiteet 2023-2026	Koulun oma tarkennus	Seuranta; mittarit ja/tai aikataulu
Suunnitelman apuna käytetään nykytilan arviointia: - Yhdenvertaisuuskysely oppilaille - THL:n kouluterveyskysely AJATUKSIA KOULUSTA – Power BI Tasa-arvokompassi-PERUSOPETUS.pdf (maailmankoulu.fi)	Koulu toteuttaa säännöllisesti henkilökunnalle ja oppilaille suunnattuja kyselyitä. Kyselyiden tuloksia hyödynnetään koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä.	Yhdenvertaisuuskyselyn ajankohta? 5-9 -luokkalaiset vastaavat tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskyselyyn marras-joulukuussa. Muiden kyselyiden läpikäyminen ja kehittämiskohteiden valinta. Kaukajärven koulussa oppilaat vastaavat marraskuussa ”Miten meillä menee?” – kyselyyn. Kouluterveyskyselyyn osallistutaan joka toinen vuosi maaliskuussa. Kuntakohtainen hyvinvointikysely on keväällä vuosiluokille 3 ja 7.	Kyselyn tulosten läpikäyminen ja jatkotoimenpiteistä ja kehittämiskohteista sopiminen.
Kaikkien luokka-asteiden oppiaineiden opetussisällöt edistävät läpileikkaavasti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Opetushallitus (oph.fi)	Opetuskäytännöt kannustavat opiskelijoita normitietoiseen ajatteluun sekä toimimaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Oppilasvalinnoissa noudatetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatetta. Opetus ja oppimisen tuki toteutetaan tasapuolisesti. Arviointi on oikeudenmukaista.	Halutessanne voitte kirjata tähän koulun omia tarkennuksia. Kaukajärven koulussa kaikki noudattavat yhteisesti sovittuja järjestyssääntöjä. Järjestyssäännöt käydään oppilaiden kanssa läpi säännöllisesti useita kertoja vuodessa. Koulussa on toimintamallit, joiden mukaan toimitaan, jos sääntöjä rikotaan.	

		Oppilasvalinnat tehdään lähikouluperiaatteen mukaisesti. Teknologiapainotuksessa noudatetaan Tampereen kaupungin valintaperiaatteita. Luokkasijoittelut tehdään pedagogisin perustein huomioiden oppilaiden yksilöllisyys. Jokaisella oppilaalla on oikeus tarvitsemaansa tukeen ja ohjaukseen oppimiseensa ja koulunkäyntiinsä. Oppimisen haasteissa ensisijainen tuen muoto on tukiopetus. Arviointi toteutetaan noudattaen opetussuunnitelmaa ja Tampereen kaupungin arviointisuunnitelman mukaisesti.	
Koulun opetussuunnitelma edistää ihmis- ja perusoikeuksia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Voit käyttää esimerkiksi näitä lähteitä: Tasa-arvotyö on taitolaji Opetushallitus (oph.fi) yhdenvertaisuus opas web.pdf (maailmankoulu.fi)	Opettajat perehtyvät ja perehdyttävät nuoret ja lapset ikä ja käsityskyky huomioiden oikeaan käsitteistöön yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta (ks. syrjintäperusteet). Koulun toiminnassa varataan riittävästi aikaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsittelyyn. Koulu voi järjestää teemoihin liittyviä oppitunteja, työpajoja ja/tai teemapäiviä.	Halutessanne voitte kirjata tähän koulun omia tarkennuksia. Koulukohtainen tarkennus rasisminvastaiseen viikkoon osallistumisesta. + muut mahdolliset teemaviikot/päivät Rasisminvastaista viikkoa vietetään maaliskuussa 20.-26.3.2024.	

	Koulutuksia ja teemapäiviä voidaan järjestää yhteistyössä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimijoiden kanssa. Niissä voi hyödyntää myös kokemusasiantuntijoita.	Monikielisten oppilaiden integroitumista kouluyhteisöön ja oman identiteetin vahvistumista tuetaan tuomalla esiin koulumme eri kulttuuritaustoja. Eri kulttuurien ja uskontojen tärkeitä juhlia tuodaan näkyviksi. Oppilaiden eri kulttuuritaustoja tuodaan esille oppilaiden suunnittelemissa päivänavauksissa koko koululle. Terveystiedon oppitunneille pyydetään asiantuntijoita ja/tai kokemusasiantuntijoita oppitunneilla käsiteltävien aiheiden mukaisesti (mm. sukupuoli-identiteetti, seksuaalinen suuntautuneisuus, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt). Ympäristöopin ja yhteiskuntaopin oppitunneilla käsitellään teemoja opetussuunnitelman mukaisesti.	
Koulua koskevassa viestinnässä huomioidaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.	Oppilaat ja henkilökunta saavat käyttää itse toivottua nimeä (kutsuma- tai lempinimeä) ja tulla kohdatuksi itse ilmoitetun sukupuoli-identiteetin mukaisesti. Koulun verkkosivut ja muu viestintä on kaikkien saavutettavissa, ja siinä	Halutessanne voitte kirjata tähän koulun omia tarkennuksia. Oppilaan kutsumanimi voidaan vaihtaa Wilma-järjestelmään huoltajan ja oppilaan perustellusta toiveesta.	

	kiinnitetään huomiota monipuoliseen ja ei-stereotyyppiseen ilmaisuun. Myös selkokielisyyteen kiinnitetään huomiota. Käännätetään tarpeen mukaan tietoa palveluista englannin kielelle sekä suurimmille kieliryhmille. Koululla on järjestelmiä ja tukitoimia, joilla varmistetaan, että oppilas ja huoltajat voivat kommunikoida ja antaa palautetta huolimatta kielitaidosta tai kulttuuritaustasta.	Koulun tiedotuksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan selkokielistä ja oppilaan äidinkielelle käännettyä materiaalia. Oman äidinkielen opettajia käytetään apuna viestinnässä. Henkilökunnalla on mahdollisuus käyttää Tulka-puhelinta ja muita tulkkipalveluita kaikessa viestinnässä.	
Oppilaat osallistuvat aktiivisesti koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.	Eri-ikäiset oppilaat osallistuvat monipuolisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tekemiseen ja seurantaan. Hyödynnetään mm. oppilaskunnan edustajia.	Halutessanne voitte kirjata tähän koulun omia tarkennuksia. Ala- ja yläkoulun oppilaskunnissa käsitellään monikulttuurisuutta, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteemaa ikätason mukaisesti. Lisäksi teema on esillä lukuvuoden aikana yhteisöllisessä oppilashuollossa.	
Henkilökunta osallistuu ja kouluttautuu koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.	Koulun henkilöstö pohtii omia arvoja ja asenteitaan suhteessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain syrjintäperusteisiin. Tai suorittavat Lasten oikeuksien verkkokoulutuksen: Lapsen oikeudet	Lapsen oikeudet verkkokoulutukseen (eOppiva) osallistutaan soveltuvin osin kevätlukukaudella 2024 työryhmissä. Koulukohtainen tarkennus henkilökunnan osallistumisesta verkkokoulutuskokonaisuuteen.	

Kiusaaminen, häirintä ja syrjintä sekä niiden ehkäiseminen	Koulussa opiskelevien tai työskentelevien tulee kohdella toisiaan kunnioittavasti ja tasavertaisesti. Suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä koulukohtainen osuus on laadittu/päivitetty. Suunnitelma käydään vuosittain läpi henkilökunnan, huoltajien ja oppilaiden kanssa. Oppilaille on kerrottu Someturvasta ja he osaavat käyttää palvelua.	Halutessanne voitte kirjata tähän koulun omia tarkennuksia. Kaukajärven koulussa on suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä sekä näihin liittyvät tarkat toimintamallit. Suunnitelma ja toimintamallit tarkistetaan syksyisin ja ne käsitellään henkilökunnan kesken. Opettajat esittelevät suunnitelmat ja toimintamallit oppilaille syyslukukauden alkaessa ja huoltajille vanhempainilloissa. Oppilaita ohjeistetaan Someturvan käytöstä. Kerran vuodessa on 112-päivä (11.2. tai seuraava arkipäivä), jolloin oppilaille tietoisku Treturvasta ja Someturvasta.	
Oppimisympäristön tasavertaisuus ja yhdenvertaisuus	Koulusta on luotu oppimis- ja opetusympäristö, jossa toteutuvat tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua opetukseen. Koulun fyysinen ja sosiaalinen ympäristö on turvallinen ja syrjimätön sekä oppilaan että henkilökunnan itsemäärittelyä kunnioittava (myös mm. wc:t ja pukeutumistilat, ryhmäjaot, liikuntatunnit).	Miten esimerkiksi liikuntatunnit on järjestetty? Alakoulussa liikuntatunnit ovat ns. sekaryhmiä sekä yläkoulun valinnaisaineryhmät ovat sekaryhmiä. Miten tilat ja toiminnot kehitetään sellaisiksi, että ne soveltuvat kaikille?	

	Opettajat/luokanohjaajat laativat luokkakohtaisesti Turvallisemman tilan periaatteet oppilaiden kanssa. Turvallisemman tilan word-pohja ja kaupungin yleiset ohjeet löytyvät täältä: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus [Tampereen kaupunki - Organisaatio]	Huomioidaan esteettömyys mahdollisuuksien mukaan. Koulun tarkennus turvallisemman tilan periaatteiden läpikäymiseen ja luokkakohtaiseen laatimiseen aina lukuvuoden alussa. Turvallisen tilan periaatteet käydään läpi yhdessä oppilaiden kanssa ja luokkakohtaiset periaatteet laaditaan luokanopettajan tai – ohjaajan kanssa marraskuussa 2023 sekä jatkossa syyslukukauden alussa. Alakoulussa turvallisemman tilan periaatteista keskustellaan ympäristöopin oppitunnilla ja yläkoulussa luokanohjaajan tunnilla.	Turvallisemman tilan –periaatteet on otettu käyttöön.
--	---	---	--